

Svenska Juridiska Mästerskapen 2023

Lokalfinalfråga

Anders Andersson, Bengt Bengtsson och Christina Carlsson är gamla kompisar från Tekniska Högskolan. Under studieåren startade Anders företaget Xerxes AB, som de övriga två så småningom blev delägare i. Ägandet fördelar sig enligt följande.

- Anders: 30 procent
- Bengt: 30 procent
- Christina: 40 procent

Enligt verksamhetsbeskrivningen i bolagsordningen bedriver bolaget utveckling av programvara för betaltjänster.

Alla tre sitter i styrelsen för bolaget. Anders är styrelseordförande. Bengt är VD.

Bolagets balansomslutning uppgår till ca 30 miljoner kronor. Tillgångssidan utgörs i princip uteslutande av immateriella värden kopplade till programvarurättigheter.

Bolagsordningen innehåller ett hembudsförbehåll enligt mall och är även i övrigt standardmässigt utformad.

Parterna har träffat ett aktieägaravtal. Där anges bl.a. följande.

Parterna åtar sig att som aktieägare i bolaget agera i enlighet med vad som överenskommes i detta aktieägaravtal.

Parterna ska samråda om alla frågor av väsentlig betydelse för bolaget.

Enighet krävs för följande beslut.

1. *Avhändande av tillgångar av betydande värde*
2. *Ändring av bolagsordningen*
3. *Likvidation*

Parterna åtar sig att inte genom klander av bolagsstämmobeslut eller på annat sätt obstruera beslut som bolagsstämman har fattat i behörig ordning.

Oenighet uppkom mellan Anders, Bengt och Christina om hur företaget skulle drivas. Anders och Bengt ville sälja den programvara som tagits fram i bolaget och övergå till att i stället bedriva konsultverksamhet. Anders och Bengt åtog sig också parallellt med arbetet i Xerxes AB vissa konsultuppdrag, främst för det stora programvaruföretaget Ylvis AB.

Christina motsatte sig att programvaran såldes. Hon ville behålla rättigheterna till programvaran i bolaget, fortsätta utvecklingsarbetet och så småningom teckna licensavtal med olika bolag om användning av programvaran.

Anders och Bengt gav sig trots Christinas inställning in på närmare förhandlingar med Ylvis AB om försäljning av programvaran. Efter att dessa förhandlingar lett till en principöverenskommelse skickade Anders, för styrelsens räkning, ut en kallelse till bolagsstämma till Bengt och Christina. Kallelsen innehöll dels ett förslag om ändring av verksamhetsföremålet i bolagsordningen till ”konsultverksamhet”, dels ett förslag om godkännande av avtal om överlåtelse av programvara till Zenit AB.

Till kallelsen fogades ett utkast till överlåtelseavtal. I utkastet uppgick köpeskillingen till ett belopp som motsvarade de immateriella rättigheternas bokförda värde. Till kallelsen fogades även ett värderingsutlåtande som hade upprättats av den revisionsbyrå som Xerxes AB under ett antal år anlitat för revision och andra tjänster. Enligt utlåtandet var köpeskillingen skälig.

På bolagsstämman infann sig Anders, Bengt och Christina.

Vid diskussionerna om överlåtelsen av programvarurättigheterna kom det fram att Zenit AB var ett helt nybildat bolag som ägdes av Ylvis AB (50 procent), Anders (25 procent) och Bengt (25 procent).

I stämmoprotokollet antecknades att stämman i båda frågorna fattat beslut enligt förslagen. Det framgick att Anders och Bengt röstat för båda förslagen medan Christina röstat emot dem.

Kort efter stämman genomfördes försäljningen av programvarurättigheterna till Zenit AB i enlighet med det till kallelsen bilagda avtalsutkastet.

Christina anser att hon blivit utsatt för en ”genomkuppad bolagsplundring” och klandrar båda bolagsstämmobesluten. Hon yrkar att de ska upphävas. Xerxes AB bestrider talan.

Christina menar att båda besluten stått i strid med aktieägaravtalet och att beslutet om överlåtelse av programvaran dessutom stått i strid med generalklausulerna i 7 kap. 47 § och 8 kap. 41 § aktiebolagslagen.

Xerxes AB invänder i första hand att aktieägaravtalet hindrar Christina från att över huvud taget föra talan mot bolagsstämmobeslutet. Bolaget bestrider att aktieägaravtalet påverkar giltigheten av bolagsstämmobesluten och att beslutet står i strid med generalklausulen.

Kärandelaget företräder Christina Carlsson och svarandelaget företräder Xerxes AB.

De tävlande lagen ska med utgångspunkt i de redovisade omständigheterna utveckla rättsliga resonemang för sina yrkanden och ståndpunkter.

Omständigheterna får inte ändras men kan kompletteras. Lagen är inte bundna vid de rättsliga grunder för respektive talan som angetts i frågan. En invändning kan framställas mot ett hypotetiskt huvudpåstående. Att kärandelaget inte fört ett visst rättsligt resonemang hindrar alltså inte att svarandelaget från att invända mot ett resonemang som om det hade framställts. Omvänt får kärandelaget bemöta viss rättslig invändning även om svarandelaget inte har framställt denna.